

ALECTORUL LIBER

Pretul abonamentului: Pe an 15 L. — Pe săptămână luni 7 L 50. Pentru străinătate se adaugă costul transportului. Prețul anunțurilor, 20 bani linia.

APARE LUNIA, MERCURIA SI VENERIA

4,000 EXEMPLARE

Abonamentele se fac în București, Strada Biserica Ienii. În districte la dd. Corespondenți. În străinătate la biourile postale. — Scrisori nefrancate se refuză.

Administratia acestui diar roga pe toti dd. abonati, cari nu'si au achitat pene acum plata abonamentului, sa bine voiesca a o achita neaparat cat mai curând posibil.

Dd. abonati ale căror abonamente expira la 23 Iuliu, si cărora bine voi a se reabona, sa grăbesca tramiterea platei abonamentului, spre a nu li se intrerupe tramiterea foilor de la 23 Iuliu inainte.

La administrația acestui diar, se află deschise liste de subscripții pentru inundării francești.

București, 15 Iuliu 1875.

Diarul Românilor, în numărul său de la 13 Iuliu a publicat următorul discurs rostit dinaintea ofițierilor din capitală de d. General Floreșcu cu ocazia plecării săle la Sankt-Petersburg:

«Domnilor! v' am adunat ca să v' vorbești și pe față, căci mie nu m' plac misterele. Se vorbește, d-lor, de o revoluție; se dice că vor să ne lege, să ne închiidă. Să vie, și așteptăm! Ești nu cred însă; sunt miseri. Cu toate acestea, fiind că se vorbește, e bine să scim ce avem să facem.

«Am pus gendarmii și pompieri sub ordinea poliției, fiind că poliția trebuie să astempeze orice turburare; și ești cred că Badea Dan este de ajuns să pui orașul la locul său. Décă gendarmii și pompieri nu vor fi de ajuns, atunci vine rândul dv.

«Respectez toate opinioanele, d-rii cred că fiecare din dv. va sacrifica opinioanele săle datorie militare.

«Sci, domnilor, că un ofițier, nu l' numesc, întrebuițat, s'a adresat la cineva ca să aibă bană, spunându-i că la întemplieră voi fi cu voi. Ei bine, d-lor, acel ofițier cred că și va face datoria. D-lor, o dată când veți ești pe uliță, numai este loc să reculați, ci să ardeți pene la cel din urmă cartuș.

«D-lor, turburătorii de astăzi sunt nisice paraponiști și nisice grecotei, cări vor să se pună mai presus de Cameră, Senat și guvern; trebuie d-rii să avem să ardeți să ardem pene la cel din urmă cartuș, căci răspunderea o ia ești. Fiind că s'a disă că așa să ne lege, și fiind că mie nu m' plac consecnările, v' recomand ca la cea d'ântăi mișcare să v' aflați la posturile dv., și ori-care se va găsi mai vechi să iea comanda fără să aștepte ordin. Am lăsat instrucțiuni secrete generalului Zevcari; sună sicur că nu se va întempla ca la 11 Februarie, când ofițierii său vîndut căci scăi că său vîndut (o voce: Așa este! — Tăcere generală). Era în armată partida bețivilor, în capul căreia se află păcătosul acela de Crețulescu. Cred că asemenea lucruri nu se vor mai întembla. »

Nu este om care citind acest discurs să nu se indigneze. Suntem în stare anormală, său cuvenirea eroului de la Costangalia este o aberație? Indecința și violența limbajului d-lui ministru de resbel nu numai că atentază la întrăga ordine de lucruri stabilită la 11 Februarie, nu numai

că insultă în modul cel mai grosolan pe d. ofițierii cări au participat la acea revoluție, nu numai că ultra-giază mormântul aceluia ce numai există astăzi, d-rii termină prin a provoca, prin cea mai insolentă sfidare, tăra întrăgă.

Când d. Floreșcu se încercă să arête armatei că se vorbește despre o revoluție în care d-sa nu crede, fiind că acei care o voiesc sunt nisice miseri, el se gândesc de sigur la bandele care pe fiecare să tortură capitala. Naționala liniștită nu primește nicăi sfidărea generalului, nicăi provocarea bandelor, fiind că scie că și una și alta o duce la un masacru ca acela de la 3 August. Probă că d. Floreșcu s'a gândit la o rescolă ce voiesc să fabrică prin bande, este că a adăugat în discursul său: «D. Badea Dan este de ajuns să pună orașul la locul său.» Imposibile ca eroul de la Costangalia să ignoreze că o revoluție în București, care ar pune în picioare mai multe decimi de mii de oameni să ar putea

comprime numai cu d. Badea Dan, or că de viteză ar fi d-sa. Așa d-rii rămâne bine constatat că consiliul Principele Carol a avut în vedere o rescolă și un măcel când a conceput discursul său.

O insultă din cele mai atroce se aduce armatei întregi. D. ministru de resbel cutreză să afirme «că un ofițier întrebuițat, pe care nu'l numesc», s'a adresat la cineva ca să aibă bană, spunându-i că la întemplieră voi fi cu voi. Cum, domnul general, șeful armatei, cunosc un ofițier care e gata să-și vîndă conștiința, să-și păngărește onorea militară, și, cu toate acestea, îl suferă, îl ascunde? Ce ardice când ofițierii l-ar pune în întârziare ca să arête pe acel domn care desonorizează întregul corp din care fac parte? Cum cutreză să tănuescă numele unuia individ degradat și să-l adăpostește sub drapelul pe care este scris onore și patria?

Sfruntarea d-lui Floreșcu nu se opresce aci. «Sună sicur, adaogă generalul, că nu se va mai întembla ca la 11 Februarie, când ofițierii său vîndut.» Ce s'a întemplat la 11 Februarie, domnule consilier al Principele Carol, și care din ofițierii cări au luat parte la acea revoluție său vîndut? Cum cutedă să-i insultă cu atâta nerușinare, când scăi bine că în capul lor se află oameni ca d. Haralambie, majorul Leca și colonelul Crețulescu? De unde a luat această sciință, pentru că să afirmă că atâta certitudine un ultragi ce le

aruncă în față? Aratătă decă aici conștiința cuvintelor ce afirmă; aratătă, aratătă un singur nume, pentru că armata și tăra săl stigmatiseze că pe un trădător nerușinat și fără conștiință! D-rii nu ești în stare să faci acăsta! Ceea ce afirmă este d-rii o calomniă pentru care veți da, suntem sicuri, socotela persoanelor onorabile ce aici insultat cu atâta nesocotință. Este o calomniă, pentru că toate persoanele cări au participat la returnarea Principelui Cuza trăiesc încă, și ele pot să afirme că ceea ce aici disă în discursul d-rii este o minciună!

Revoluția de la 11 Februarie, mai afirme, d-le generale, a fost opera partidei bețivilor în capul căreia se află păcătosul de Crețulescu, er nu o mișcare generale la care tăra a participat. Décă este așa, cum d. Lascăr Catargi a priimit să fie locotenent domnesc în asemenea infame condiții? Décă din contră d. Floreșcu debitează încă o sfruntă calomniă, de ce primul ministru al Principelui Carol, nu ie apărarea unei mișcări în capul căreia se puse? Cum priimesc acăstă insultă tocmai de la un coleg din ministerul său? Cum, d-sa permite d-lui Floreșcu să afirme, în fața lumii întregi, că 11 Februarie a fost un complot rușinos, opera unor bețivil corupți? Si apoi ce denumirea merită acei cări se pun în capul unei așa triste afaceri? Ce a dis Măria-Sa citind discursul generalului și calificativul ce acesta dă evenimentului care l-a adus pe Tronul României?

In fine d. Floreșcu și termină discursul prinț'o lașitate. D-sa a cutedat să atace pe reșoșul general Crețulescu, să îl desgrăde cadavrul, să îl pălmuiește memoria, fiind că scia că umbra lui nu' poate cere socotela de una ca acăsta a rămas însă ceva în România care l va răsuna: opinionea publică. La deosebită facem apel când dicem eroului de la Costangalia: discursul tău este o calomniă, o insultă, o lașitate!

Petitionea către Măria Sea, ce am publicat în numărul trecut, a furat pe d. ministri cărora ea prevăză că mai rușinoasă cădere. Această petitionă a fost de d. ministri trămisă la prefectura de poliție, unde d. Văcărescu urmărește pe toți cei subsemnați, în contra cărora poate să se ia vre-o dispoziție pedepsitoare. D. ministri, care nu vor să se pronunțe asupra destinelor sale. Ea nu poate să se hotărăsească a considera ca definitiv regimul care, după fericita exprișe a d-lui Thiers, desunesce mai puțin decât ori-care altul pe români. In van afacerile își reia cursul regulat; in van rentele se urcă pe fiecare zi; in van liniștea se stabilește în stradă și în spirit; in van creditul public devine mai puternic decât nici o dată, căci corifeii

fapte, demne de mari nume ale unuia Văcărescu său ale unuia Cantacuzino, să nebușescă tipetul de desperare ce aruncă naționa, fără a vedea că acest tipet de desperare, prin aceste prigoni, poate devine un strigăt de urgență. Dar ce le păsă d-lor? El a puterea și, cum am mai dis, pun în mișcare, cu cinism, cei trei inamicăi ai românilor, prigonierea, mita și hatrul.

A ajuns însă momentul în care nici hatrul, nici chiar mita nu le mai poate sărvi. Decă prigoniere! prigoniere! cu orice preț!

Trei tipografi de la imprimeria statului, d. I. Castris, N. Ionescu și C. Angelescu ale căror semnături se găseau pe petitione, au fost dați afară din funcțiile lor d-lor ne scriu dicându-ne că acele semnături sunt false și numai prin o rea intenție s'a putut intercală și adaogă: «N'am participat la nici una din intrările publice».

Cu părere de reu nu putem da nici o satisfacere acestor domni prigoniți. Petitionea s'a subscris în public, înaintea tuturor. Pagini numeroase circulă, pe care fiecare înscrie numele său. Acăsta se poate atesta de toți care au fost presinți.

Din momentul unde d. Castris, Ionescu și Angelescu afirmă că nu au subsemnat, suntem sălii a crede una din aceste alternative, său că s'a luat de d. polițai Văcărescu o semnatură pentru alta, fiind mulți Ionescu și Angelescu în tără; său acești domni au fost subsemnați de persoane ce voiau să le facă reu; său, ceea ce încinăma crede, avem aci o manoperă a poliției. Se poate că vr'un polițai deghisat să îl fi subsemnat ca să dea prilej d-lor miniștri de a dice că își sălăbă publicul. Său în fine acești d. prigoniți în disperarea lor, renegă ceea ce au făcut. Înserând aceste rânduri, nu facem nici o rectificare, de ore ce suntem în imposibilitate de a controla subserierea d-lor cu originalul, care s'a trămis Măriei Săle.

ESPERIINȚE MONARCHICE ALE FRANCIEI

Intr'unul din numerile noastre trecute, am vorbit de esperiențele monarhice ale Spaniei. Astăzi, avem să vorbim de ale Franciei.

Adunarea de la Versailles, cu toate imperiosele necesități ale momentului, simte o nespusă repulziune de a se dissolve și de a lăsa naționa francesă să se pronunțe asupra destinelor sale. Ea nu poate să se hotărăsească a considera ca definitiv regimul care, după fericita expresie a d-lui Thiers, desunesce mai puțin decât ori-care altul pe români. In van afacerile își reia cursul regulat; in van rentele se urcă pe fiecare zi; in van liniștea se stabilește în stradă și în spirit; in van creditul public devine mai puternic decât nici o dată, căci corifeii

reacțiunei nu se pot impiedica de a repeta că liniste și prosperitatea sunt necompatibile cu un stat democratic. El propun, pentru a salva țara lor de ruina un regim măntuitor, providențial, suprem, inevitabile.

Și ce regim, mă rog?

Regimul monarchic!

Monarchia! Éta, déca 'i-am crede, secretul sănătății sociale, păcii publice, prosperitatei naționale, civilizației!

Dér acest secret este mai bine de o mișcare de ani de când Francia îl cunoște!

Se pretinde că Republica nu este decât o *încercare*. Dér, déca a fost un regim pe care Francia să îl fi încercat subtoate forme de séle, — sub forma de absolutism, de militarism, de parlamentarism, — acest regim este acela ce astăzi se propune ca o nouitate, adică regimul monarchic!

Mai întâi de toate, Francia a avut monarchia dreptului divin, monarchia bunului plac, monarchia fiului prim născut al Bisericii, monarchia prea creștină, a săntului Ludovic, a lui Enric IV, a lui Ludovic XIV, și tot de o dată pe acea a lui Carol IX, a lui Enric III și a lui Ludovic XV; — monarchia a cărei miniștri se numea L'Hôpital, Sully, Richelieu, Colbert, Turgot, și tot de o dată aceea a cărei omene de stat purtau numele de Tristan Ermitul, abatele Dubois, Maupeou, Terray, Pompadour; — monarchia cordonului albastru și a scriitorilor de închidere; — monarchia pacului de familie și a pactului de fome; — monarchia de la Marignan, de la Rocroi, de la Denain, de la Fontenoy, și în același timp aceea de la Pavia, de la Malplaquet, de la Hochstadt și de la Rosbach; — monarchia cu miracule, adorată, deificată, omnipotinte, neresponsabile, biciuind parlamentele, închidând pe filosofi, suplicând pe ughenoți și îngășând pe curțișani; — monarchia absolută, temperata prin pumnalul lui Jacques Clément, prin cuțitul lui Ravaillac și prin bricul lui Damiers.

Conclusiune: revoluțione din 1789.

După luarea Bastiliei și asaltul de la Versailles, o înțelegere intervine. Națiunea franceză, devenită stăpână a situației, consimte să împărțească cu regele său suveranitatea. Ea păstrează pentru dânsa puterea legislativă și conduce regelui puterea executivă. Națiunea alege Adunarea națională, regele și alege miniștrii. Națiunea votăză legile, regele le promulgă și poate să le suspende printr'un veto. Monarchia, schimbată în constituțională, legă de cauza sa influențele cele mai ilustre și mai populare. Mirabeau oferă lui Ludovic XVI puternicul său cuvânt, André Chenier îi oferă pena sa, Lafayette spada sa.

Conclusiune: revoluțione din 1792.

Dece an se scurg.

Nouă tentativă. Monarchia dreptului divin n'a isbutit, monarchia constituțională n'a isbutit, monarchia militară isbuti-va ore? Două plebiscite fac dintr'un general victorios un imperator. Spada de la Rivoli și de la Marengo este schimbată în sceptru. Tribuna s'a desființat. Presa s'a suprimat. Corpul legislativ a amuțit. Suveranitatea națională se resumă și se absorbe în geniul lui Napoleon. Francia are pentru destin înțemplarea unei lupte. O bătaie căstigată, 'i-a dat Europa în mâni. O bătaie perdută are să o dea în mâinile Europei. După Austerlitz, Leipsick.

Conclusiune: invaziunea din 1814.

Câteva luni trec la mijloc.

Nouă încercare. Napoleon, prizonier al coaliției, scapă din insula Elba. Povestit de nenorocire, împăratul se înfiră de propria sa tiranie. Pentru a rămâne pe tron, el consimte să devină, ca regele Engliterei, o păpușă. El primește tot, miniștri responsabili, o presă liberă, o tribună liberă. Corpul legislativ se transformă în Camera represenților. Napoleon alege drept consiliar pe inamicul său Benjamin Constant. Actul adițional este semnat. Imperiul de spotic 'i-a dat sufletul. Imperiul parlamentar triumfa-va ore?

Conclusiune: invaziunea din 1815.

A doua-și dupe Waterloo, nouă încercare. Alianții aduc Franței corona Sântului-Ludovic. Dupe Actul adițional, Charta! Monarchia dă drumul acuilei și rădică drapelul alb. Mantaua cu flori de crin înlocuiesc, pe umeri set, simarea cu albine de aur. Poporul aclama pe părintele său de la Gand. Fratele lui Ludovic XVI reapare, urmat de o gardă de patru-deci de regi. Pactul de la 91, transacțiunea dreptului divin cu suveranitatea națională, se renouesc cu aspre temperaminte. În loc de una, așa să fie doar Camere. Veto nu va mai fi numai suspensiv, ci și proibitiv. Votul censitar înlocuiește votul universal. Regele domnește și guvernă. În cas de conflict, el poate să dissolve și să prorogue, după plac, adunarea legislativă. Ei vorbesc unuia articul ține întredeschisă ușa arbitrarului. Când va voi, descendențele lui Enric IV va redeveni regele bunului plac.

Conclusiune: revoluțione din 1830.

Opt dile se scurg.

Nouă încercare. Ramura de jos a luat locul ramurei de sus. Orleanii se culcă în patul verilor lor, Burbonii. Regele Franței nu mai există. Traiesc regele Francesilor! Tronul nu se mai sprijină pe altar, ci pe prevalia. Pentru a încanta insurecționa triumfător, monarchia permite cetățenilor de a se încunga de instituțiuni republicane. Ea alege drept ministri pe oratori și pe scriitori cei mai renumiți ai opoziției,

pe d. de Broglie, pe Guizot, pe Villeneuve, pe Cousin, pe Casimir Périer. Președinta consiliului este încredințată unui redactor al *Nationalul*, unui colaborator al lui Carrel, care să însarcină să aplice noul principiu: *Regele domnește și nu guvernă*.

Conclusiune: revoluțione din 1848.

Trei ani se străcără.

Nouă încercare. Fără îndouă, ceea ce a pierdut pe Burboni, ceea ce a pierdut pe Orleaniști, este parlamentarismul. Jos parlamentarismul, și trăiesc din nou militarismul! Doctrinarii sunt nisice nebuni. Înțeleptul nu pot fi decât gendarmii. Cuvântul este un esces. Sa suprimăm tribuna! Diorul este un pericul. Sa se desființeze presa liberă! O lovire de Stat înveță minte pe Adunarea națională. Capit majoritatii sunt condusi la Muntele-Valerian. D. Thiers se culcă la Mazas. Opt-deci de represenți ai poporului sunt proscrisi. Apărătorii legii sunt măcelarii în stradă, aruncăți în închisore, trămiți în esil sau la galere. Imperiul este făcut. Monarchia a rembrăcat forma sa definitivă, dictatura. Aclamat de opt milioane de alegători, sănăt succesiiv de trei plebiscite, recunoscut și salutat ca un salvator de Europa conservator, Napoleon III a devenit profeția trei sale. Nici un obstacol nu se opune voinței săle. Magistratura, clerul, armata, administrația, consiliul de stat, senatul, corpul legislativ sunt la ordinile lui. El numește pe ministri, alege pe ambasadori, desemnă pe generali, pourcește ca un stăpân, face pacea, declară rezbelul.

Conclusiune: invaziunea din 1870 și desmembrarea Franței.

Revoluțione în 1789, — revoluțione în 1792, — invaziune în 1814, — invaziune în 1830, — revoluțione în 1848, — invaziune în 1870! În curs de opt-deci de ani, nu ajung atâtea turburări, atâtea convulsiuni, atâtea catastrofe?

Dupe cum vădărăm, toate aceste ne-norociri au fost provocate și cauzate de monarchia, de singura monarchia. Legitimă sau usurpatore, clericale sau volteriană, constituțională sau despotică, doctrinară sau militară, — condusă de omene onesti sau imorali, inspirată de probitate sau de corupție, de talent sau de mediocritate, de virtute sau de crima, monarchia a condus nescat la aceeași cădere. Toate îngagiamintele ce a luat, le-a eludat prin aceeași mișloce, le-a calcat prin aceeași sperjore. Dupe ce a promis economia în finance, ea a găsit ocazia să mărescă datoria publică. Dupe ce a pus înainte aceste mari cuvinte: libertate, ordine publică, prosperitate, mărire națională, progres, civilizație, ea a tărit aceste flagele: servitute, resbel civil, resbel străin, miseria generale, invaziune, desmembrare,

și, după astfel de sângeriose incercări, mai pot fi francezi, iubindu-și tăra, cari să ceteze a vorbi Franciei de o restaurație monarchică!

Legitimisti, aduceți-vă aminte de 10 August și de 29 Iuliu!

Orleaniști, nu uitați pe 24 Februarie! Bonapartisti, gândiți-vă pucin la Waterloo și la Sedan!

Aveți pucină rușine.

Francia scie răul ce 'i-a cauzat.

Pe când cetățenii paciniți, cari 'i căstiga viață într'un mod onorabil, fără pagubi său turbura pe nimic, sunt adesea victimele regimului din cauza opiniei lor politice, adevărații facțorii de rele, vătămașorii concetățenilor lor și societății întregi, și continuă meseria toleranței său protegiați chiar de aceia cari ar trebui să înfreze și să urmărescă.

Acăstă reflectiune ne vine cu ocazia unei ordonanțe date, nici se spune, de curând de d. jude de instrucțiune Ciulei, al cărui birou este un birou tip pentru ori cine ar vrea să vădă justiția sub guvernul de astăzi.

Se scie că sub legislația modernă, care permite stipularea liberă a dobândilor, a prosperat, într'un mod îngrozitor, rasa infectă a cămetarilor.

Intru că activitatea acestor omene s'ar mărgini a abusa de nevoile concetățenilor lor, pentru a face nisice căstiguri imorale, nu am avea nimic de disam privi cu desgust pe acești speculatori ai nevoiei său ai miseriei, dăr nu am putea invoca pentru dñeșii altă pedepsă decât desprețul public. Când însă aviditatea lor trece marginile moralei, pentru a comite în acelaș scop fapte ilicite pedepsite de legea penale, credem că nu poate fi justiția mai drăptă și mai eficace decât aceea care ar pune mâna pe asemenea facțorii de rele. O ocazie de felul acesta s'a presintat justiției dilele trecute.

Unul din acești cămetari, cunoscut în destul în București, d. Aulagney, avea o poliță său mai bine un bilet la ordin cu girul onor. d. Carol Buholtzer. Acăstă poliță fusese trecută unui d. Ivanovici, comisionar, în scopul de a-i se da și mai mult caracterul comerciabilității, cu toate că era, se dice, iscalită chiar de un comerciant. Acest d. Ivanovici l'a retrecut în formă d-lui Aulagney, care, după ce l'a protestat, s'a grăbit a acționa la tribunalul comercial pe traent și pe girantele Buholtzer pentru plată. Cămetarul însă făcuse o greșeală: biletul la ordin în cestiune avea data 15 Ianuarii, plătit după trei luni de dile, și el, credând că este datat la 25 Ianuarii, făcuse protestul după expirarea legale a termenului, ceea ce 'i făcea să pierde pe girant asupra căruia și indrepta toate privirile. Cum să repare această greșeală? Nu era alt midloc decât falsificarea datei biletului. Acăstă ideea surise cămetarului, și, fără multă esitație, din 15 el făcu 25. Dând

astfel data cu de ce dile mai târziu, protestul era în termen. În acăstă stare el prezintă biletul înaintea tribunalului comercial de Ilfov.

Strania orbire însă! Autorul îndrăsnește al falsului nu observă că girul purta data 16 Ianuariu, și nu se îngriji de a pune și acest gir, prin o nouă falsificare, în raport cu data falsificată a biletului. Acăstă scăpare din vedere dede pe față machinațunea culpabile.

D. Buholtzer, girantul acționat, puse luerul în vederea tribunalului și se înscrise în fals contra datei din biletul la ordine. În acăstă stare pricina fu suspendată la tribunalul comercial și trecu la instrucțiune. Din nenorocire, ea cădu, împreună cu cămetarul depus la Văcărescu, în mânele d-lui jude de instrucțiune Ciuleiū.

Faptul în condițiunile ce arătam era lesne de dovedit. În adevăr nici se putea ca data biletului să fie 25 Ianuariu când girul era de la 16. Pe lângă acestea o expertisa și o analiza chimică constatarea falsificarea. Culpabilitatea agentului era asemenea evidentă, căci acăstă falsificare se făcuse în scopul vădit de a putea apuca pe girant.

Acestea se constată de d. jude Ciuleiū în ordonanță, și cu tōte acestea declară că nu este cas de urmărire!

Și pentru a ajunge la acest sfîrșit, cu tōte că actul era comercial și recunoscut astfel chiar de preventul care reclamase la tribunalul de comerț, d. judecător găsesce că biletul la ordin, fiind girat de un Ivanovici, ce este agent și comisionar, nu are caracterul comercialităței, pentru că agenții de schimb și samsarii sunt opriți de art. 82 din codul comercial de a face vre o operație de comerț pe séma lor; că prin urmare, déca se constată falsul material și intenționea culpabile din partea preventului, lipsesc însă posibilitatea penale fără care nu poate fi acțiune.

Mărturism că o asemenea aplicație de lege nu o puteam imagina nici chiar la avocatul d-lui Aulagney. Ea presupune: 1º nescință de ce este un agent de schimb în sensul art. 82 din codul comercial; 2º confuzie între acesti agenții de schimb și agenții și comisionarii, cum a declarat că este d. Ivanovici, cari fac obiectul unui titlu a parte în condica de comerț, și nu sunt în nimică afară din regula comună; 3º teoria că actele făcute chiar de agenții de schimb, de care vorbesce art. 82, ar fi nule.

Maștătău agenții de schimb în sensul art. 82 din legea comercială nu există la noi, de aceea acest articol, nici și-a avut vre-o dată aplicație în țara noastră. În adevăr, în orice tractat cît de elementar al dreptului comercial și în Dalloz învețăm că agenții de schimb și samsarii, ceea ce se dice în franțuzesc *courtiers* tot în sensul legii comerciale, sunt nisce *oficeri ministeriali* însarcinați exclusivamente cu negocia-

rea efectelor de comerț, (vedi și *Dalloz articolul Bourse de commerce*.) Asemenea agenții sunt absolutamente necesari acolo unde sunt înființate și organizație, burse de comerț; de acea și legea comercială vorbesce de densitate tot acolo unde vorbesce de bursele de comerț. Acolo dēr unde asemenea *oficeri publici* există, era natural că legea să ia ore-care garantă și să prescrie ore-care proibiții și penalități contra abuzurilor lor. Dēr la noi? Unde vi sunt bursele de comerț și oficerii publici de care vorbesce art. 82, déca nu dōră în imaginea d-vosă, d-le jude de instrucțiune Ciuleiū?

Dēr apoi agenții de schimb și samsarii, chiar déca ar exista, în sensul legii comerciale sunt unul și același lucru cu comisionarii de care vorbesce titlul următor, și că rora legea nu le impune nici o proibiție? Si déca d. Ivanovici a declarat că este agent și comisionar, cum d-v. il faceți agent de schimb în sensul art. 82, și i-aplicați acest articol, dându-i o calitate pe care el nici o are nici a invocat-o?

In cele din urmă, déca acest d. Ivanovici ar fi fost agent de schimb propriu și ca atare ar fi făcut o operație proibita de lege, este că nula în sensul în care pretinde d. jude de instrucțiune Ciuleiū pentru a ajunge la apărarea preventului? Etă ce citim în Dalloz tot la acel articol.

„Dēr operațiunile de comerț făcute de agenții de schimb și de samsarii pe séma lor nu sunt nule; ele produc tot efectul între contractanți, și nu fac decât a supune pe acești agenții la pe-deșele dictate de lege.“

Este dēr evident că și prejudecțul era tot atât de constatat că și falsificarea materiale și intenționea culpabile, pe care le constată ordonanța d-lui Ciuleiū, și că s-a creat de d-sa bursele de comerț și agenții de schimb ad-hoc, pentru a se putea ajunge la o ordonanță de neurmărire în beneficiul usurarului Aulagney.

Lumea dice multe, și multe pot să dică în fața unei asemenea ordonanțe. Ne-am permis și noi să o critica, pentru că cititorii să vădă cum se distribuesc justiția.

Noroc că se mai găsesc și alți reprezentanți ai ei pe lângă și d-asupra d-lui Ciuleiū.

Procurorul Tribunalului a făcut o poziție la camera de acuzație, și partea civilă asemenea.

Cestiunea se va examina dēr la camera de acuzație, unde sperăm, pentru triumful moralităței și al justiției, că lucrurile nu vor merge așa neted ca dinaintea d-lui jude de instrucțiune Ciuleiū.

Am credut de cuvîntă să vorbim de acest fapt reprobabil pentru a atrage mai cu séma intenționea justiției superioare, care este chiamată a repara eroile său reaua credință ale actelor ce cad sub censura ei. O facem acăstă și pentru

interesul public, căci este, nici se pare, destul rău cămăta, fără ca pe lângă densa să se practice și impunitate și falsificarea.

DIN AFARA

Cestiunea la ordinea dilei în Franția nu este, nici poate fi alta decât aceea a disoluției Adunării Naționale. În fine marea națiune are să redevie stăpână pe viitorul și pe destinele ei! Ea are să decidă definitiv asupra formei de guvern și asupra instituțiunilor ce i convine să adopte. Depunerea mandatelor acelor care o reprezintă a devenit o pură afacere de timp.

Cu tōte acestea, înainte de a se desparti, deputații din parlamentul francez trebuie să voteze tōte legile la ordinea dilei, astfel încât la retragerea lor, situația să rămâne cu totul limpede. Stânga și tōte grupele republicane, partisane încurate ale disoluției, voieau că, anul acesta, Camera să nu iească vacanță, spre ași termina lucrările înaintea lunii lui Octombrie. Drăpta, din contra, care nu a acceptat ideea unei disoluții decât cu cea mai mare dificultate, a stăruit că Camera să se proroge anul acesta că toti cei-l-alti ani, și acăstă cu scop de a mai căști timp și ași mai prelungi agonie. Această din urmă propunere a triumfat.

Cestiunea rămăse să se sci când Adunarea Națională avea să se rentorească din vacanță. Déca reluarea lucrărilor avea loc cel mult pe la 20 Octombrie, deputații ar fi avut timp să voteze tōte legile la ordinea dilei și să se despartă înainte de finele anului. Déca, din contra, reluarea lucrărilor avea loc mai târziu de acest termen, disoluția nu putea fi așteptată decât pentru anul viitor.

D. Malartre, deputat anti-disoluționist, propuse termenul de 30 Noembrie pentru rentorecerea deputaților din vacanță. Déca acest termen ar fi fost admis, Adunarea era sigură că finele anului ova apuca tot la putere.

Comisiunea însărcinată cu examinarea acestei propunerii, fiind și densa în majoritatea contra disoluției, a recurs la un espedient, care, fără a se admite întotdeauna propunerea Malartre, conduce la rezultatul dorit de acest din urmă. Ea a adoptat data de 16 Noembrie pentru reluarea lucrărilor. Această concesiune de 15 zile este cu totul inutilă, și disoluția, prin urmare, nu se va efectua decât anul viitor.

Se scie că cabinetul de Sant-Petersburg luase inițiativa de a provoca nisice conferințe la Bruxelles cu scopul de a codifica legile resbelului. Această nouitate fusese primită cu cea mai mare recunoșință de către lumea intelligentă. Era în adevăr necesar ca măcelurile omenești, cari se numesc resbele, déca nu se pot împiedica cu desăvârsire, să fie cel puțin supuse la ore care restricționi și să nu depindă exclusivitățile de capriciul celui mai tare. Ororile inutile comise în timpul resbelului Franco-Prusian atrăseseră atenționeal lumii civilizate asupra acestui subiect. Rusia, care luase o asemenea inițiativă, merita aplausulumanității.

Cu tōte acestea se vede că imperiul moscovit a terminat prin a se căde nobilul său având și a credut că este pre-

ferabil ca omenirea să continue a fi expusă furiei biruitorilor. Diarul englez *Daily Telegraph* anunță că cabinetul de Sant Petersburg a informat în mod oficial pe celelalte puteri că intenționează este de a păra în mod definitiv ideea unor asemenea conferințe.

In Spania, lupta continuă și nouătile ce ne sosesc de pe teatrul resbelului sunt din cele mai contradictori. *Gazeta Oficială* din Madrid, într-un supliment părut la 20 Iuliu, anunță că portul Collado, cel din urmă loc tare al carlistilor în provincia Castellon, s'a predat la disidenție. Un-spre-dece capă, trei sute de soldați și doă tunuri ar fi în mâinile liberalilor. O altă depeșă arată asemenea că generalul carlist Dorregaray, rănit, s'a refugiat în orașul francés Cauterets, unde autoritățile locale aveau de sigur să pue mâna pe densul și să l'interneze, după cum o făcuseră și în alte ocazii. Cu tōte acestea, se pare că aceste nouățiți sunt inexacte, de către ce o altă depeșă, cu data de 21 Iuliu, desminte intrarea în Francia a lui Dorregaray. Ea spune că numai căță-va carlisti isolati au trecut fruntarile francese.

In Bosnia, contribuabilită a refuzat de a mai plăti tributul Turciei. Guvernul turc le făcu atunci nisice propunerile conciliante, însă ele fură respinse cu indignație de locuitorii districtului Novesene.

In urma acestora, guvernul otoman a recurs la mijloace mai serioze. Se anunță nisice mari mișcări de trupe turcescă care se îndreptă spre Bosnia.

Doă batalioane și un escadron, între altele, au apucat d'a dreptul drumul districtului Nevesenje.

Mișcarea, pentru moment, va fi localizată, din cauza strictei neutralității și a supraveghierii fruntarilor Montenegrului și ale Serbiei de către Austria. Nimeni însă nu poate prevedea ce are să se întâmple mai târziu.

Avem regretul d'a anunța morțea capulu Democrației din districtul Lalomița, a bărbatului de bine de care nu se separă nimeni care l'apropia decât cu respect și afecție, a avocatului din Călărași.

COST. POIENARU-BORDEA

decedat subit la băile de la Kiustenge

Familia aperdut într-ensul stâlpul și corona ei, er amicii un om model, al căruia nume nu va fi pronunțat fără să provoce lacrimi;

Nu cunoscem locul nici ora mormântării. Amicii săi sunt preveniți, și cei mai cunoscuți vor fi invitați prin bilete.

Plecarea d-lui M. Ferechide din București, a doa di după audiența ce a avut onore să dobândescă de la Maria Sa, nu ne a permis să ne informăm de la însăși d-sa despre acăstă audiență. Cercetările însă pe care le-am făcut în urmă ne-a convins că am fost induși în erore când am publicat că întrevaderea între Maria Sa și d. Ferechide a ținut numai trei minute.

După informațiunile noastre posterioare, audiența ar fi durat doă deci de minute, și d. Ferechide ar fi arătat Mariai Sélé grija și profunda emoție care se simt în întreaga țără în urma nepomenitelor violențe și fraude comise cu ocazia alegerilor generale, și care au avut de consecință a face că țără să fie lipsită de reprezentanține ei, conform Constituției. Maria-Sa însă ar fi re-

puns că consideră de bune alegerile, și că ceea ce se pare util ministrilor și Camerei urmăză să fie bun pentru țara.

Ne am simțit datorii, în interesul adevărului, să restabilim faptul, facând acăstă rectificare, care nu modifică într-nicică apreciările noastre în privința rezultatului.

SABIA LUI CONSTANTIN BRANCOVEANU

In museul regal din Turin se păstrează o sabie, cumpărată în Constantino-pole de fostul ambasador al Sardiniei, baronele de Tecco. Această sabie e de fer de Damasc în forma sabiilor turcesc și persienești. Pe densa se află gravată, în mijlocul unui cerc de stele, maica Domnului cu Domnul Christos pe brațe între doi luminări ușor ornamentate, și în urmă *Συ Βασιλεὺς ἀγῆτης λόγος Θεον πανταναξ τῷ Ἑρμονὶ καὶ πιστῷ αὐθεντῷ Κονσταντίνῳ*, adică „Tu, împărat nenavins, cuvinte al lui Dumnezeu, A tot-Tiitorule (ajută) Domnului și binecere din ciosul Constantin.“ Gravura e înaurita.

Acăstă sabie se credea pînă acum a fi a vîțezului dîr nenorocitului Împărat bizantin Constantin Dragos al celuil din urmă Paleolog.

Prefectul Bibliotecet de San Marco, învățatul Cavaliere Giovanni Veludo, restornă însă acăstă conjectură, susținută în « Revue archéologique » de d. Victor Langlois. El arăta în scrierea sa, publicată de curînd în al 18-lea tom al memorielor Institutului venetian, sub titlu de „La Spada di Constantino Paleologo, ultimo imperatore di Costantinopoli“, că acăstă spadă nu a putut apartine împăratului bizantin. D. Veludo arăta că forma scimitară a sabiei nu putea fi forma sabiei împăratesci, — că emblemele bizantine și anume vulturul cu doi eapete lipsesc, ceea ce ar fi fost, cu neputință, decă sabia era a Paleologului, — în fine că titlurile de *γερμῶν* și de *αὐθεντῆς* nu aparținău nici cum împăraților bizantini. Aceste doi titluri aduc pe d. Veludo la o nouă ipoteză, care are multă probabilitate, aceea că sabia din muzeul de Turin a fost a lui *Constantin Brâncoveanu*, căci numai Domnul Moldovei și al Valachiei purtau titlul de *Αὐθεντῖς καὶ γερμῶν*.

Sperăm că în curînd archeologii

și istoricii noștri vor elucida încă mai bine acăstă cestiu, trecînd prin Turin și esaminând acăstă sabie, relieci importantă a timpurilor trecute.

Suntem informați în modul cel mai pozitiv că s'a creat în Paris, la *Scola de limbi orientale vîz*, o catedră de limbă și literatură română.

Tot Franția, care a pus pîtra fundamentală la edificiul nostru politic, tot ea a trebuit să aibă onoreea de a se face precursorele ideelor și sentimentelor române în occidente.

Pentru ocuparea acestei catedre este chiamat un învățăt eminente, D. Émile Picot, care numără între cunoșcuții săi pe cel mai distins bărbat din România, așa că numirea sea promite cele mai mari servicii causei române.

Felicitând din tot sufletul pe d. Émile Picot, aducem omagiele noastră de recunoșchiu gloriouse Francie.

Cursul va începe în luna lui Noembrie viitor și se vor face regulat câte trei lecții pe săptămână.

Sperăm forte mult că intelligentă și patriotică junime română din Franția va pune umărul ca acest curs să ajungă între cele d'ântâi din *Scola de limbi orientale vîz*.

Fiind că d. Picot doresce să instruiește pe auditorii săi și asupra istoriei și geografiei țărilor române, solicită de la români învățăți și iubitori de progres trămiterea tutor documentelor și materialelor esacte cari ar putea să fie utile la cursul său.

Publicăm mai la vale petiționea pe care mai mulți cetăteni notabili din Ploiești s-au hotărît să prezinte M. Séle la Sinaia. Ei ar fi voit să o înmâneze Domnitorului chiar în momentul trezerei săle prin numitul orașiu. Dar din cauza iuțelei cu care s'a făcut acăstă trecere, și mai cu seamă din circumstanța unei plor torrentiale ce cădea în acea di, cetătenii însarcinăți cu presintarea ei nu și-au putut îndeplini misiunea. A rămas dîr că acăstă plângere să fie supusă Înalțimii săle, dupe cum am spus, la Sinaia.

Etă acum petiționea :

Prea Înalțate Domne,

Poporul român, acum 9 ani, punând pe

capul Măriei Téle gloriósa corona a marilor noștri Domn român și încredințând în mâinile voastre auguste, conducea destinelor săle naționali, nu s'a întodout un singur moment de lealitatea caracterului Măriei Téle.

Pus însă astăzi într-o tristă poziune prin ultimele acte neromânesc ale guvernului Măriei Téle, și sigur că Măria Ta vei da ascultare glasului unanim ce se rădice din toate ungurii României, poporul român, Prea Înalțate Domne, reamintindu-ști frumosă și din 1866 când ați jurat pe Constituție, s'a decis, de astă-dată, a se adresa respectuos către Măria Ta.

Prea Înalțate Domne, prin concesiunea Crawley, pe care guvernul Măriei Téle a presintat o corporul Legiuitore la a căror alegere glasul poporului a fost nebun și care s'a votat cu răpediciunea aburului; noi ca ploiescen suntem convinși că se ucide orașul nostru și ca români vedem că se îngreuză finacele țărei espunându-se nefericita noastră naționale la mari și grele complicații, din care noi, popor mic și încanjurat de vecinii puternici, nu vom putea eșa nici o dată victorioși.

Prin convenție comercială cu mărele imperiu Austro-Unguresc, suntem convinși că se devizează de la politica tradițională a gloriilor noștri Domn român îovindu-se autonomia noastră și compromițându-se toate interesele noastre economice și naționale.

Prin proiectul de lege pe care guvernul Măriei Téle, l'a presintat cameralor, pentru un împrumut pe ipotecă de 63,500,000 lei, se espune țăra la o completă ruină financiară, mai ales astăzi, când poporul român e nevoie prin dărinia ministrilor Măriei-Téle și prin o totală lipsă de spirit de economie să suporte nisice sarcini mai presus de puterile săle.

Aceste trei legi, votate deja de camerele guvernului Măriei Téle, așteptă, Prea Înalțate Domne, augusta voastră sanctiune.

In astfel de situație, sub semnatul împreună cu confrății noștri din București și din totă țăra, ne adresăm respectuos Măriei Téle, și te rugăm ca, în virtutea Art. 93 din Constituție, se nu semnezi Maria Ta aseste acte anti-naționale, și poporul Român te va bine cuvenâta.

Plini de speranță că Măria Ta, în durerile ce încercă nefericita noastră Țără, ești convins de dreptatea cererei noastre și forte sigur că Măria Ta scii că ești Domn al românilor er nu al unor partide, ne magulim a crede că poporul român astăzi ca și sub Alexandru cel Bun și Negoie Basarab, va afla sprijin și dreptate în palatul naționalei, la picioarele Tronului Domnesc.

Suntem, Măria Ta, cu cel mai profund respect și Măriei Tale devotăi supuși.

Radu Stanian, proprietar și avocat. — C. Giugulescu, proprietar și avocat. — Panait Tănescu, proprietar și proprietar. — Ghiță Stănescu, proprietar. — Ghiță Ionescu, proprietar, comerciant. — Atanase Stelianu, proprietar, avocat. — I. N. Apostolescu, avocat. — Ilie Georgescu, proprietar.

comerçant. — Petruște Stănescu, proprietar. — Stelian T. Stoian, proprietar, comerciant. — G. Rădulescu, proprietar, comerciant. — R. Chiriac, proprietar, comerciant. — G. G. Stănescu, proprietar, comerciant. — Constatin Ion, proprietar, comerciant. — Stefan Nicola, proprietar, comerciant. — Tache Gheorghiu, proprietar. — C. S. Oprescu, proprietar. — Titu Bălăceanu, proprietar. — D. Nedelcovici, proprietar, comerciant. — Petru N. Apostolescu, proprietar, avocat. — G. Z. Pribegăeanu, proprietar, avocat. — Teodor Ion, proprietar, banca. — C. Ienescu, publicist, fost profesor și proprietar. — Gh. Niculescu, proprietar. — N. Petrescu, proprietar, comerciant. — C. Sfetescu, proprietar, comerciant. — Gh. st. Popescu, proprietar și proprietar. — M. C. Sisman, proprietar și avocat. — N. Gheorghiu, proprietar. — Hristache Stoinescu, proprietar. — C. G. Tașcu, proprietar și proprietar. — Ghiță Erimescu, proprietar. — Toma N. Socolescu, proprietar, arhitect. — Stefan Dumitriu, proprietar și comerciant. — Iorgu I. Polichroniad, proprietar, comerciant. — T. Rădulescu, proprietar. — Costache Ionescu, proprietar. — Gheorghe G. Isvoranu, luminiș. — Vasile Constantinescu, proprietar și comerciant. — I. Teodorescu, proprietar și comerciant. — M. Dumitrescu, proprietar și comerciant. — N. A. Tudor, avocat. — I. Niculescu, proprietar. — M. Costescu, licențiat în drept și avocat. — Ghiță I. Teodorescu, proprietar. — Ionita Teodorescu, proprietar. — Ionita Mihăescu, proprietar, comerciant. — N. A. Drăghiceanu.

DE VENZARE

Casele din Târgoviște, ale fraților Vladesci: doritorii se vor adresa în strada Colț No. 5 Cassa Muzica

DE VENDARE PĂDUREA BĂTRÂNA din valea Chiaiei, districtul Dâmbovița, Comuna Cucuteni, în care se găsește jumătate Cherestea, cu o întindere aproximativă cu 250 pogone. Să se adreseze, pînă la 15 August la d-lu N. T. Oprenu la băile de la Puicioasa.

DE VENZARE, Casele cu tot locul lor din Strada Silifidelor No. 10, în linia Bulevardului și lîngă intrarea grădinei Cismigiu, din gorgan. Doritorii se vor adresa la d-nu Eugeniu Statescu, lîngă Biserica Negustori.

LICEUL FRANCES De la 1*l* Septembrie 1875 se va deschide acest internat dirijat de d. Raoul de Pontbriant cu concursul d-lor George Kirilov și Bonifaciu Florescu.

Acest liceu, pe lîngă cursurile gimnăziale, care vor fi predate în internat, va coprinde cursuri de preparație la școala de ingineria, militară, comercială, etc, precum și la Bacalaureat.

Pentru toate amănuntele și condițiunile a se adresa la d. Raoul de Pontbriant 68 calea Șerban-Vodă, București.

Prețul pe lună pentru fiecare scolar este de 50 lei noi. A se adresa la D. B. Florescu, Str. Scaunele No. 11.

Ion Dendrino, avocat domiciliat strada Salcielor No. 21.

MARELE OTEL „Patria“

Situat în partea cea mai frecuentată a Bucureștilor, în strada Patria, lîngă Piața Centrală, fiind din nou restaurat și mobilat cu mobile de tot nou și foarte elegante în condițiunea celor d'ântâi oteluri din Europa, se deschide la 15/27 Iuliu corent.

Cinci-deci de camere sunt puse la dispoziție d-lor voiajorii cu preciușe fôrte moderate. O restaurație de vîra este deschisă pe o vastă terasă, de unde se desfășoară vizitatorilor falnică privire la întregul otel.

Un cafeu splendid decorat în strada Patria se află la dispoziția d-lor visitatori.

Acest otel are un avantajă asupra celor-alte otele din centrul: un grajd de patru-deci cai și două siori prono se ofer d-lor voiajorii care vin cu trăsurile și caii d-lor.

Sub-semnatul, vechiul antreprenor de otel cu o îndelungată practică: este convins că va mulțumi pe toti d-nii voiajorii și vizitatorii, spre a merita confianța de care s'a bucurat în trecut.

I. MARINESCU.